

چەرخ و سەرکردە

نوری بیخانی

دیاردەى ھەلۆاسینی وینەى سەرکردەکان لە دامو دەزگا و شوینە گشتییەکان و نیو ماله‌کاندا، کە پاشماوەى عەقڵیەتى دیکتاتۆریانەى سیستەمە سیاسییەکانی رۆژھەلاتە و بۆ ئەمەروى ناوچەکەش درێژبۆتەو و بەردەوامە، ھەولیکى نەرجسیانە و دیکتاتۆریانەى کەسەکانە بۆ داگیرکردنى میشتک و یادەوهرى تاکەکان، تا ھەمیشە لە بەردەمیاندا جگە لە بە پیرۆزگرتنى ئەوان، ترسیکیشیان لە سیبەر و تارمایی ئەو کەسانە لا دروست بێت و بیریان بە لایە کدا نەچیت، کە دلى سەرکردە پرەنجی. بە داخەو ئەمەرو لە کوردستان ھەمان ئەو پەتایە خەریکە رۆدەچیتە نیو تەواوی کایەکانی ژیان و دەبیتە کولتوریک، کوردستانیک گواپە شەر و شوڕشیکی زۆری تیدا بەرپاکرا بۆ نەھیشتنی ئەو و ھەم و روخاندنی ئەو بتانە، کە خوینیکى زۆریش لەو پیناوە رژا و قوربانییەکی بيشوماریش درا.

یادەریکی نزیکی (بارزانی نەمر) بۆی گێرامەو، لە سەردەمی شوڕشی ئەیلولدا ھاویری لەگەلیدا دەچن بۆ (دەربەند)ى ناوچەى بالە کایەتى، کە دەگەنە جی، ئیدی لە بەردەمی بارەگا بوو، یان بازگەى پيشمەرگەى ئەو ناو، (بارزانی نەمر) واقى و پر دەمینى لەو ھى وینەى کى گەرە کراوى ئەویان ھەلۆاسیو، ئەویش یە کراست و لە بەردەمی پيشمەرگەکان وینە کە دادەگري و بە توپەری و بیزارییەو لوولى دەدا و دەلى: کى ئەم وینەى ھەلۆاسیو؟ چییە دەتانهوى بمکەنە بت و سەنەم تا خەلکى بمپەرستن؟ شەرى من لە سەر نەھیشتنی ئەو کەلەگایى و شکاندنی ئەو بتانە، تازە بە تازە دەتانهوى لە بەرچاوى خەلک ناشیرینم بکەن؟

ئەو ھەلۆیستی ئەو سەرکردەى بوو، کە چى کە لە واقیعی ئەمەروى کوردستان رادەمینى ھەست دەکەیت ھاوکیشە کە پینچەوانەى. شوینى گشتى و تايبەتى نەماو وینەى کى ئەوانەى پيو ھەلنەواسرابى، ئیتر بە خوۆشى ئەو خەلک و نیو ھەندانەى یان نا، گرنگ پیاو لەو تیدەگا، کە ئەو زاتانە کە مەترەمانە یان بە خوۆیان ھەى، کە بە دیویکی رۆحى لای خەلک بێنە قبولکردن، بۆیە گەرەکیانە لە میانى ئەو تەخشان و پەخشانى وینانەى خوۆیان (با ھەندى جار لە سوچى کۆلان و سەر دیواری یاریگاکان باران تەریان بکات، یان بکەو نە بەردەست و پینى منالە ورتکەکان)، بە زۆرى زۆردارەکی بچنە دلانەو.

ئەمەرو وای لپھاتوو ژیوری زۆر لە بەرپرسی دەزگا حکومییەکان ئەگەر بۆ مەراییش بێت بوونەتە پيشانگا، مۆدیلى وینەى دوو سەرکردەبیش بە تەنیشت یە کەو لە داوى یەگرتنەو ھى یەکیتى و پارتنى داھینانیکى دیکەى گوتارى دیموکراسیخواز و مەدەنیانەى دەسلاتی کوردیە.

بەش بەحالی خوۆم باو ھەم بەو تەرزە خوۆ روح سووکردن و خوۆشەو یستکردنەى سەرکردەکان نییە و تا سەر ئیسقان دژى ئەو دیاردەى ھەم، بۆیە شە لیروە ھاوړا و پشتیوانى پيشنیاری نھینى و شەرمنى ئەو وەزیرەم، کە داوى کردوو وینەى سەرکردەکان و ھەلۆاسینیان نەکریتە فەرمى لە نیو دامودەزگاکاندا.

ئەو ھى سەرکردە خوۆشەو یست دەکات لە نیو خەلکدا ئەستیرە و دال و شیر و تیری سەرشان و زۆرۆزەو ھندى ژمارەى پاسەوانەکانى دەوربەرى نییە، ئەو ھى سەرکردە دەکاتە سیمبول و کاریزمای نەتەو ھەى کیتکردنەو ھى پەیکەر و ھەلۆاسینی وینە ھەم ھەرنگ و ھەمەچەشەنەکانى نییە لە نیو کوچە و کۆلان و گۆرەپان و شوینە گشتییەکاندا (ئاخر زۆر لە میژ نییە وینە و پەیکەر بە زۆر سەپینراو و قوتکراو ھەکانى سەداممان بینى، بە چ فەتارەتیک چوون). ئەو ھى وادەکات بەبى لە دەرگادان سەرکردە بچیتە مالى دلى گەل خوۆ نیشاندانى نییە وەك و اعیز و فریادەرس و پیرۆز، بگرە ھاوخمى و ھاویشتى سەرکردە بۆ مەینەتییەکانى خەلک و خوۆ بەبەرپرس زانینى لە ئاست داوا و داخووزییە رەواکان و کیشە رۆژانەییەکانیان وا دەکەن ببیتە خوۆشەو یستی خەلک، خوۆ جیانەکردنەو ھى سەرکردە لە رەوشى نالەبارى ژیان و گوزەران گەرەنتى مانەو ھەى بە نەمرى لە یادەو ھى خەلکدا، مانەو ھى بنەمالەى پاشایەتى ئینگلتەرا لە سەر تەختى شاھانە لە دەسترویشتووی ئەوانەو نییە، ھیندەى پەيو ھستە بەرابردووی مانەو و خوۆراگری ئەوان لە ساتە وەختە ترسناک و ئالۆزەکاندا لە گەل خەلکەکاندا.

بە داخەو نە بواری پسیپۆرى خوۆمە و نە وەك پيو یستیش سەرم لە یاسای کارى کۆمپانیا و بازرگانەکان و مەرجەکانى ساخکردنەو ھى کالاکانیاں دەردەچى، بەلام ئەو دەزانم کە ھەر کەسە و کۆمپانیاى کە مافى خوۆیەتى بێر لە رەواج پیدان و ساخکردنەو ھى کالاکانى بکاتەو، بەمەبەستى وەدەستھینانى سوود و قازانچ، بە مەرجى لە سەر حیسابى میزاجى گشتى و سوکایەتى پیکردنى سەرورەى و پیرۆزییەکانى نەتەو و کالتهکردن بە سەرکردەکان (با سەرکردە و سکریتیر و سەرۆکی حزبیکیش بن) نەبیت، بۆ نموونە چەرخیک ئەمەرو لە کوردستان دروست دەکرى و لایتیکى شەوانەى لەگەلداى، ھەرکە پەنجەت پيو ھنا (ئیتتر گرنگ نییە لە تاریکی بە داوى شتىکدا دەگەرى، یان لە ماله دراوسییەکت دییتەو

Dengekan

و بهرپیی خۆتی پی روناک دهکهیتهوه، یاخود عهیب نهبی دهستی به ئاو دهگهیهنی... هتد)، لهگهڵ چراکهیدا وینهی ئالای کوردستان و سهروکی ههریم و سهروکی کۆماری عیراق وهک وینهی سلاید دینه بهردهمت، لهو لهحهیهدا مروۆ جگه لهوهی شهرمی به کوردبوونی خوی دیت، که دهبینی کوردیکی بازرگانی چلیس بو سوودیکی ماددی ئهو سوکایهتییه به ئالاکهت دهکات، هاوکاتیش دلت به ئەندامی حزبی ئهو سهرکردانه دهسوتی، که به شانازییهوه ههرمینی بازاری ئهو شمهکهیان گهرم کردوه و خویان پی بادهدن، ئیتر مروۆ نازانی سهرکردهکان خویان ناگاداری ئهو گالتهجارپه ن یان نا؟ ناخۆ کادیره نزیک و دلسۆزهکانیان ئهوه دهچرپینه گویی سهرکردهکانیان یان نا؟ چونکه بهردهوامی ئهو دیاردهیه ناشیرینکردنی ئهوانه لهبهردهم چاوی گهلا!!